

TIESAS SPRIEDUMS (desmit? pal?ta)

2016. gada 16. j?nij? (*)

L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu – Nodok?i – Pievienot?s v?rt?bas nodoklis – Direkt?va 2006/112/EK – 18. panta c) punkts, 184. un 187. pants – Ar nodokli apliekami dar?jumi – Ar nodokli apliekamas saimniecisk?s darb?bas izbeigšana – Pre?u, par kur?m atskait?ts PVN, patur?šana – Atskait?jumu kori??šana – Kori??šanas laikposms – Aplikšana ar nodokli saska?? ar Direkt?vas 2006/112 18. panta c) punktu p?c kori??šanas laikposma beig?m

Lieta C?229/15

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Naczelnego S?d Administracyjny* (Augst?k? administrat?v? tiesa, Polija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2015. gada 5. febru?r? un kas Ties? re?istr?ts 2015. gada 19. maij?, tiesved?b?

Minister Finansów

pret

Jan Mateusiak.

TIESA (desmit? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekš?d?t?js F. Biltšens [*F. Biltgen*], tiesneši E. Levits (referents) un M. Bergere [*M. Berger*],

?ener?ladvok?te J. Kokote [*J. Kokott*],

sekret?rs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- *J. Mateusiak* sav? v?rd?,
- Polijas vald?bas v?rd? – *B. Majczyna*, p?rst?vis,
- Grie?ijas vald?bas v?rd? – *K. Georgiadis* un *K. Karavasili*, p?rst?vji,
- Eiropas Komisijas v?rd? – *R. Lyal* un *M. Owsiany?Hornung*, p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?tes secin?jumus 2016. gada 3. mart? tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?vas 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu (OV 2006, L 347, 1. lpp.), kas groz?ta ar Padomes 2009. gada 22. decembra Direkt?vu 2009/162/ES (OV 2010, L 10, 14. lpp., turpm?k tekst? – “PVN direkt?va”), 18. panta c) punktu un 187. pantu.

2 Šis l?gums ir iesniegts tiesved?b? starp *Minister Finansów* (finanšu ministrs) un *J. Mateusiak* par pievienot?s v?rt?bas nodok?a (PVN) uzlikšanu nekustamajam ?pašumam, ko p?d?jais min?tais ir patur?jis p?c savas saimniecisk?s darb?bas izbeigšanas.

Atbilstoš?s ties?bu normas

Savien?bas ties?bas

3 PVN direkt?vas 18. pant? ir noteikts:

“Dal?bvalstis var uzskat?t katru no š?diem dar?jumiem par pre?u pieg?di par atl?dz?bu:

- a) to, ka nodok?a maks?t?js savas saimniecisk?s darb?bas vajadz?b?m izmanto savas saimniecisk?s darb?bas gait? saražotas, uzb?v?tas, ieg?tas, apstr?d?tas, iepirkta vai import?tas preces, ja PVN par š?m prec?m neb?tu piln?gi atskait?ms, gad?jumos, kad t?s b?tu ieg?tas no cita nodok?a maks?t?ja;
- b) to, ka nodok?a maks?t?js lieto preces t? dar?juma vajadz?b?m, par kuru neuzliek nodokli, ja PVN par š?m prec?m ir k?uvīs piln?gi vai da??ji atskait?ms l?dz ar to ieg?di vai l?dz ar to izmantojumu saska?? ar a) punktu;
- c) iz?emot 19. pant? min?tos gad?jumus, to, ka nodok?a maks?t?js vai t? ties?bu p?r??m?ji patur preces, kad min?t? persona beidz saimniecisku darb?bu, par kuru uzliek nodokli, ja PVN par š?m prec?m ir k?uvīs piln?gi vai da??ji atskait?ms l?dz ar to ieg?di vai l?dz ar to izmantojumu saska?? ar a) punktu.”

4 Saska?? ar š?s direkt?vas 19. panta pirmo da?u:

“Ja visus akt?vus vai to da?u nodod par atl?dz?bu vai bez t?s, vai k? ieguld?jumu uz??m?jsabiedr?b?, dal?bvalstis var uzskat?t, ka nav notikusi pre?u pieg?de, un sa??m?ju uzskata par t?s personas ties?bu p?r??m?ju, kas preces nodevusi.”

5 PVN direkt?vas 168. pants ir izteikts š?di:

“Cikt?l preces un pakalpojumus nodok?a maks?t?js izmanto dar?jumiem, par kuriem uzliek nodokli, nodok?a maks?t?jam ir ties?bas taj? dal?bvalst?, kur? vi?š veic šos dar?jumus, atskait?t no nodok?a, par kuru nomaksu vi?š ir atbild?gs:

- a) PVN, kas attiec?gaj? dal?bvalst? maks?jams vai samaks?ts par pre?u pieg?d?m vai pakalpojumu sniegšanu, ko tam veicis vai veiks cits nodok?a maks?t?js;

[..].”

6 PVN direkt?vas 168.a panta 1. punkt? ir noteikts:

“Ja nekustamais ?pašums ir da?a no nodok?a maks?t?ja saimniecisk?s darb?bas akt?viem un nodok?a maks?t?js to izmanto saimniecisk?s darb?bas vajadz?b?m un saviem vai darbinieku priv?tiem m?r?iem, vai, plaš?k? noz?m?, citiem m?r?iem nek? saimniecisk?s darb?bas vajadz?b?m, tad PVN, ko uzliek izdevumiem saist?b? ar š?du nekustamo ?pašumu, ir atskait?ms saska?? ar 167., 168., 169. un 173. pant? izkl?st?taijim principiem un tikai proporcion?li ?pašuma izmantojumam nodok?a maks?t?ja saimniecisk?s darb?bas vajadz?b?m.

Atk?pjoties no 26. panta, pirmaj? da?? min?t?s nekustam? ?pašuma lietojuma da?as izmai?as atbilst?gi 184.–192. pant? paredz?taijim nosac?jumiem ?em v?r? t?d? veid?, k? tos piem?ro

attiec?gaj? dal?bvalst?.”

7 PVN direkt?vas 184. pant? ir paredz?ts:

“S?kotn?jo atskait?šanu kori??, ja atskait?šana ir liel?ka vai maz?ka par to, uz k?du nodok?a maks?t?jam bijušas ties?bas.”

8 PVN direkt?vas 187. pants ir formul?ts š?di:

“1. Attiec?b? uz kapit?lieguld?jumu prec?m kori??šana ilgst piecus gadus, ieskaitot gadu, kur? t?s ir ieg?d?tas vai ražotas.

Tom?r dal?bvalstis kori??šanu var attiecin?t uz pilnu piecu gadu laikposmu no šo kapit?lieguld?jumu pre?u pirmreiz?j?s lietošanas.

Nekustamajam ?pašumam, kas ieg?d?ts k? kapit?lieguld?jumu prece, kori??šanas laikposmu var pagarin?t l?dz pat 20 gadiem.

2. Ikgad?jo kori??šanu veic tikai par vienu piekta?u no PVN, kas maks?jams par kapit?lieguld?jumu prec?m vai, ja kori??šanas laikposms ir bijis pagarin?ts, par t? attiec?gu da?u.

Š? punkta pirmaj? da?? min?to kori??šanu veic, balstoties uz sv?rst?b?m atskait?šanas ties?b?s n?kamajos gados attiec?b? pret atskait?šanas ties?b?m taj? gad?, kur? preces ir ieg?d?tas, ražotas vai, attiec?g? gad?jum?, pirmoreiz lietotas.”

Poljas ties?bas

9 2004. gada 11. marta *Ustawa o podatku od towarów i us?ug* (Likums par pre?u un pakalpojumu nodokli) (kodific?ta redakcija, Dz. U. 2011, Nr. 177, 1054. poz.) redakcij?, kas ir piem?rojama pamatljet? (turpm?k tekst? – “Likums par PVN”), 14. panta 1. punkta 1) un 2) apakšpunkt?, k? ar? 4.–6. un 8. punkt? ir noteikts:

“1. Nodoklis tiek uzlikts pašu saražotaj?m prec?m un prec?m, kas p?c to ieg?des nav bijušas pre?u pieg?des priekšmets, š?dos gad?jumos:

- 1) civiltiesiskas sabiedr?bas vai komercsabiedr?bas, kas nav juridisk? persona, likvid?cija;
- 2) ja 15. pant? min?tais nodok?a maks?t?js, kas ir fiziska persona un kam, pamatojoties uz 96. panta 6. punktu, ir pien?kums pazi?ot nodok?u administr?cijas vad?t?jam par darb?bas izbeigšanu, izbeidz ar nodokli apliekamu darb?bu.

[..]

4. 1. un 3. punktu piem?ro prec?m, par kur?m ir atskait?ms priekšnodoklis.

5. 1. un 3. punkt? min?tajos gad?jumos nodok?a maks?t?jiem ir pien?kums sagatavot pre?u invent?ra sarakstu (turpm?k tekst? – “invent?ra saraksts”) sabiedr?bas likvid?šanas datum? vai datum?, kad tiek izbeigta ar nodokli apliekam? darb?ba. Nodok?a maks?t?jiem ir pien?kums pievienot nodok?u deklar?cijai inform?ciju par sagatavoto invent?ra sarakstu, par pamatojoties uz to noteikto v?rt?bu un par maks?jam? nodok?a likmi, attiec?b? uz laikposmu, kas ietver sabiedr?bas likvid?cijas vai ar nodokli apliekam?s darb?bas izbeigšanas datumu.

6. Gad?jumos, par kuriem ir runa 1. punkt?, pien?kums maks?t nodokli rodas sabiedr?bas likvid?cijas datum? vai datum?, kad tiek izbeigta ar nodokli apliekam? darb?ba.

[..]

8. Nodok?a b?ze ir invent?ra sarakst? iek?auto pre?u v?rt?ba, kas tiek noteikta atbilstoši 29. panta 10. punktam.”

10 Likuma par PVN 29. panta 10. punkt? ir noteikts, ka “pre?u pieg?des gad?jum?, par kuru ir runa 7. panta 2. punkt?, nodok?a b?ze ir pre?u pirkuma cena (bez nodok?a), bet, ja nav pirkuma cenas, pašizmaksa, kas ir noteikta šo pre?u pieg?des br?d?”.

11 Saska?? ar Likuma par PVN 91. panta 1.–4. punktu:

“1. Beidzoties taks?cijas gadam, kur? nodok?a maks?t?jam bija 86. panta 1. punkt? min?t?s ties?bas uz priekšnodok?a atskait?šanu, tam par pabeigto taks?cijas gadu ir j?veic atskait?jumu kori??šana saska?? ar 90. panta 2.–10. punktu, ?emot v?r? proporcijas, kas ir tikušas apr??in?tas saska?? ar 90. panta 2.–6. vai 10. punktu, vai saska?? ar noteikumiem, kuri ir tikuši pie?emti, pamatojoties uz 90. panta 11. un 12. punktu.

2. Attiec?b? uz prec?m un pakalpojumiem, ko nodok?a maks?t?js saska?? ar ties?bu norm?m par ien?kuma nodokli un uz??mumu ien?kuma nodokli pieskaita amortiz?jamiem materi?liem un nemateri?liem akt?viem, k? ar? ieguv?ja zemesgabaliem un zemesgabalu past?v?gas lietošanas ties?b?m, iz?emot tos, kuru v?rt?ba nep?rsniedz PLN 15 000 [Polijas zloti (aptuveni EUR 3417)], 1. punkt? min?t? kori??šana nodok?a maks?t?jam ir j?veic piecu sec?gu gadu laik?, s?kot no lietošanas s?kuma gada, vai 10 gadu laik? zemesgabalu un past?v?gu lietošanas ties?bu gad?jum?. Ikgad?j? kori??šana pirmaj? teikum? min?taj? gad?jum? attiecas uz to ieg?des vai izgatavošanas br?d? apr??in?t? nodok?a summas piektdu?u vai attiec?b? uz nekustamo ?pašumu un past?v?gas lietošanas ties?b?m – desmitdu?u. Materi?liem un nemateri?liem akt?viem, kuru s?kotn?j? v?rt?ba nep?rsniedz PLN 15 000 (aptuveni EUR 3417), 1. punkts ir piem?rojams *mutatis mutandis*, kori??šanu veicot t? gada beig?s, kur? ir uzs?kta lietošana.

[..]

3. 1. un 2. punkt? min?t? kori??šana ir j?veic nodok?u deklar?cij?, kura tiek iesniegta par pirmo taks?cijas periodu n?kamaj? gad? p?c nodok?u gada, par kuru ir j?veic kori??šana, un saimniecisk?s darb?bas izbeigšanas gad?jum? – nodok?u deklar?cij? par p?d?jo taks?cijas periodu.

4. Ja 2. punkt? min?t?s preces vai pakalpojumi 2. punkt? min?taj? kori??šanas laikposm? tiek p?rdoti vai attiec?gaj?m prec?m tiek uzlikts nodoklis atbilstoši 14. pantam, tiek uzskat?ts, ka min?tais nodok?a maks?t?js ir izmantojis š?s preces vai pakalpojumus ar nodokli apliekamai darb?bai l?dz kori??šanas laikposma beig?m.”

12 Likuma par PVN 96. panta 6. punkt? ir noteikts: “ja nodok?a maks?t?js, kas ir re?istr?ts k? PVN maks?t?js, ir izbeidzis ar nodokli apliekamu darb?bu, tam ir pien?kums pazi?ot par darb?bas izbeigšanu nodok?u administr?cijas vad?t?jam; šis pazi?ojums nodok?u administr?cijas vad?t?jam ir pamats nodok?a maks?t?ja izsl?gšanai no PVN maks?t?ju re?istra.”

Pamatlieta un prejudici?lais jaut?jums

13 1977.–1999. gad? J. Mateusiak ?stenoja ieguld?jumu projektu, uzb?v?jot dz?vojamo un komerc?ku, kuras apb?ves plat?ba ir 108,7 m2 un kop?j? izmantojam? plat?ba – 357,6 m2 (tostarp 87,8 m2 izmantojami pakalpojumu sniegšanai). 1999. gada 26. j?lij? vi?š sa??ma ?kas ekspluat?cijas at?auju.

14 *J. Mateusiak* atskait?ja priekšnodokli, kas bija ietverts r??inu ori?in?los attiec?b? uz b?vmateri?lu pirkumiem, izmaks?m par darbas?ku, k? ar? citiem pakalpojumiem, kas ir saist?ti vien?gi ar t?das darb?bas veikšanu, kurai tiek uzlikts PVN, proti, not?ra praksei izmantojamo ?kas da?u.

15 ?kas da?a, kas tika izmantota pakalpojumu sniegšanai, 1999. gada 10. august? tika iek?auta pamatl?dzek?u invent?ra sarakst?, kurš tika sagatavots fizisko personu ien?kuma nodok?a vajadz?b?m, un tika nodota ekspluat?cij? saimniecisk?s darb?bas, kas nav lauksaimniec?ba, vajadz?b?m. Pamatl?dzek?u, kas ir apz?m?ti k? “biroja ?ka”, s?kotn?j? v?rt?ba bija PLN 101 525,70.

16 2013. gada 14. janv?r? *J. Mateusiak* v?rs?s pie Lodzas Finanšu pal?tas (*Izba Skarbowawa w ?odz?*) direktora, ko ir pilnvarojis finanšu ministrs (turpm?k tekst? – “nodok?u iest?de”), ar l?gumu sniegt nodok?u nol?mumu, uzdodot jaut?jumu, vai invent?ra sarakst?, kurš ticus sagatavots saist?b? ar fiziskas personas, kas ir ar? akt?va PVN maks?t?ja, veiktas saimniecisk?s darb?bas p?rtraukšanu, ir j?iek?auj š?s personas ?pašum? esošo pamatl?dzek?u, proti, tai piederoš? nekustam? ?pašuma v?rt?ba darb?bas p?rtraukšanas datum?. Ja atbilde b?tu apstiprinoša, vi?š v?l?j?s noskaidrot, k?da v?rt?ba b?tu j?izmanto k? PVN b?ze attiec?g?s saimniecisk?s darb?bas izbeigšanas datum?.

17 K? nor?d?ja *J. Mateusiak*, vi?am piederošo pamatl?dzek?u v?rt?ba nav j??em v?r?, t?p?c ka š?da ?emšana v?r? izraisa PVN neutralit?tes principa p?rk?pumu, jo min?t? darb?bas izbeigšana ir notikusi p?c kori??šanas laikposma, kas attiec?b? uz nekustamo ?pašumu ir 10 gadi. Ja vi?a viedoklim netiku piekrists, uzliekot PVN, b?tu j??em v?r? vien?gi ?kas da?a, kura tika lietota saimniecisk?s darb?bas vajadz?b?m, par nodok?a b?zi pie?emot pašizmaksu, ja t? ir maz?ka par aktu?lo tirdzus v?rt?bu.

18 Nodok?u iest?de, pamatojoties, jo ?paši uz likuma par PVN 14. panta 1. punkta 2) apakšpunktu un 4. un 8. punktu, k? ar? 29. panta 10. punktu, uzskat?ja, ka nodok?a piem?rošana prec?m darb?bas, par kuru uzliek nodokli, izbeigšanas d?? ir pamatota ar pašu PVN k? pat?ri?a nodok?a strukt?ru un ka t? atspogu?o š? nodok?a neutralit?tes principu. Vis?m prec?m, par kur?m to ieg?des br?d? ir ticus atskait?ts priekšnodoklis, lai šo atskait?šanu kompens?tu, ir j?uzliek PVN.

19 Pieteikums, ko *J. Mateusiak* par nodok?u nol?mumu iesniedza *Wojewódzki S?d Administracyjny w Lublinie* (Vojevodistes administrat?v? tiesa ?ub?in?, Polija), ar 2013. gada 16. oktobra spriedumu tika apmierin?ts. Š? tiesa atzina, ka Likuma par PVN 14. un 91. pants ir j?apl?ko kopsakar?, jo likumdev?js ir iedibin?jis savstarp?ju atbilst?bu starp nodok?u piem?rošanu pamatl?dzek?iem saist?b? ar saimniecisk?s darb?bas p?rtraukšanu un ties?b?m da??ji atskait?t priekšnodokli saist?b? ar šo pamatl?dzek?u ieg?di, kurš nav ticus atskait?ts kori??šanas laikposm?. P?c š? laikposma beig?m pamatl?dzek?iem, kas ir nodok?a maks?t?ja ?pašum? darb?bas p?rtraukšanas datum?, nevar ne uzlikt nodokli, ne ar? tos iek?aut invent?ra sarakst?, jo ir beidzies ar šo pamatl?dzek?u ieg?di saist?t? priekšnodok?a kori??šanai likum? noteiktais laikposms, kas izriet no paredzam? ekspluat?cijas laika nodok?a maks?t?ja saimnieciskaj? darb?b?.

20 Finanšu ministrs iesniedza kas?cijas s?dz?bu *Nacz?lny S?d Administracyjny* (Augst?k? administrat?v? tiesa, Polija). Š? tiesa pauž šaubas par jaut?jumu, vai pat p?c noteiktam pre?u veidam paredz?t? kori??šanas laikposma beig?m saimniecisk?s darb?bas izbeigšana izraisa vajadz?bu piem?rot nodokli pamatl?dzek?iem, kas ir tikuši patur?ti, pamatojoties uz PVN direkt?vas 18. panta c) punktu.

21 Š? tiesa uzsver, ka, tikl?dz k? ir beidzies nodok?a maks?t?ja saimniecisk?s darb?bas

vajadz?b?m izmantoto kapit?lieguld?jumu pre?u likumiskais ekspluat?cijas laiks, kas izpaužas kori??šanas laikposm? (PVN direkt?vas 187. pants), varot pie?emt, ka nodok?a maks?t?js laikposm?, kur? vi?š pamatl?dzekli izmantoja sav? ar nodokli apliekamaj? saimnieciskaj? darb?b?, ir "pat?r?jis" nodokli, kas tika atskait?ts saist?b? ar t? ieg?di, un šis nodoklis vis? t? izmantošanas laikposm? (kori??šana) ir bijis saist?ts ar maks?jamo nodokli, kurš veidojas, izmantojot šo pamatl?dzekli nodok?a maks?t?ja saimnieciskaj? darb?b?.

22 Š?dos apst?k?os *Naczelnego S?d Administracyjny* (Augst?k? administrat?v? tiesa) nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?du prejudici?lo jaut?jumu:

"Vai [PVN direkt?vas] 18. panta c) punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka p?c š?s direkt?vas 187. pant? paredz?t? kori??šanas laikposma beig?m nodok?a maks?t?ja pamatl?dzek?iem, par kuru ieg?di nodok?a maks?t?js ir atskait?jis priekšnodokli, br?d?, kad tas izbeidz darb?bu, netiek uzlikts nodoklis un tie netiek iek?auti invent?ra sarakst?, ja ir beidzies likum? noteiktais priekšnodok?a par to ieg?di kori??šanas laikposms, kas tiek noteikts atbilstoši šo pamatl?dzek?u paredzamajam lietošanas laikam nodok?a maks?t?ja saimnieciskaj? darb?b?, vai ar? t?d?j?di, ka neatkar?gi no kori??šanas laikposma pamatl?dzek?iem ir j?uzliek nodoklis saimniecisk?s darb?bas izbeigšanas br?d??"

Par prejudici?lo jaut?jumu

23 Ar savu jaut?jumu iesniedz?jtiesa b?t?b? vaic?, vai PVN direkt?vas 18. panta c) punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas, ka nodok?a maks?t?js, izbeidzot saimniecisko darb?bu, par kuru uzliek nodokli, patur preces, ja PVN par š?m prec?m ir k?uvīs piln?gi vai da??ji atskait?ms l?dz ar to ieg?di, var tikt uzskat?ts par t?du pre?u pieg?di par atl?dz?bu, kurai tiek uzlikts PVN, ja ir beidzies PVN direkt?vas 187. pant? paredz?tais kori??šanas laikposms.

24 Vispirms ir j?atg?dina, ka atbilstoši ar PVN direkt?vu ieviest? rež?ma lo?ikai nodok?i, kas ir bijuši uzlikti k? priekšnodoklis prec?m un pakalpojumiem, kurus nodok?a maks?t?js ir izmantojis savu dar?jumu, kam tiek piem?roti nodok?i, vajadz?b?m, var tikt atskait?ti. Priekšnodok?u atskait?šana ir saist?ta ar nodok?u v?l?ku iekas?šanu. Ja nodok?a maks?t?ja ieg?d?t?s preces vai sa?emtie pakalpojumi tiek izmantoti t?du dar?jumu vajadz?b?m, kas ir atbr?voti no nodok?a un kas neietilpst PVN piem?rošanas jom?, netiek veikta ne nodok?a v?l?ka iekas?šana, ne priekšnodok?a atskait?šana. Turpretim, ja preces vai pakalpojumi tiek izmantoti dar?jumiem, par kuriem v?l?k ir iekas?ti nodok?i, ir j?veic nodok?a, kas tiem ir tīcis uzlikts k? priekšnodoklis, atskait?šana, lai nov?rstu nodok?u dubultu uzlikšanu (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2006. gada 30. marts, *Uudenkaupungin kaupunki*, C?184/04, EU:C:2006:214, 24. punkts, un r?kojumu, 2014. gada 5. j?nijs, *Gmina Mi?dzyzdroje*, C?500/13, EU:C:2014:1750, 19. punkts).

25 Šaj? kontekst? saska?? ar PVN direkt?vas 18. panta c) punktu dal?bvalstis par pre?u pieg?di par atl?dz?bu var uzskat?t to, ka nodok?a maks?t?js vai t? ties?bu p?r??m?ji patur preces, kad min?t? persona beidz saimniecisku darb?bu, par kuru uzliek nodokli, ja PVN par š?m prec?m ir k?uvīs piln?gi vai da??ji atskait?ms l?dz ar to ieg?di vai l?dz ar to izmantojumu saska?? ar min?t? panta a) punktu. Ar PVN direkt?vas 18. panta c) punktu dal?bvalst?m š?di tiek at?auts izdot speci?lu ties?bu normu situ?cij?m, kur?s nodok?a maks?t?js izbeidz savu profesion?lo darb?bu (skat. spriedumu, 2001. gada 17. maijs, *Fischer un Brandenstein*, C?322/99 un C?323/99, EU:C:2001:280, 86. punkts).

26 K? nor?d?jusi iesniedz?jtiesa, Polijas Republika ir izmantojusi PVN direkt?vas 18. panta c) punkt? paredz?to iesp?ju. Šai tiesai tom?r ir šaubas par to, vai ties?bu norma, ar kuru PVN direkt?vas 18. panta c) punkts ir tīcis ieviests, bija j?piem?ro p?c tam, kad bija beidzies kori??šanas termi?š, kas atbilstoši PVN direkt?vas 187. panta 1. punkta trešajai da?ai attiec?b? uz nekustamo ?pašumu, kurš ieg?d?ts k? kapit?lieguld?jumu prece, var tikt pagarin?ts l?dz 20

gadiem un kas, k? ir nor?d?jusi iesniedz?jtiesa, Polij? ir 10 gadi.

27 Šaj? zi?? ir j?nor?da, ka PVN direkt?vas 18. panta c) punkta galvenais m?r?is ir nov?rst to, ka preces, par ko ir atskait?ms nodoklis, p?c saimniecisk?s darb?bas, par kuru uzliek nodokli, izbeigšanas nek??tu par galapat?ri?a priekšmetu, kam netiek piem?rots nodoklis, neatkar?gi no š?s darb?bas izbeigšanas iemesliem vai apst?k?iem (spriedums, 2013. gada 8. maijs, *Marinov*, C?142/12, EU:C:2013:292, 27. punkts).

28 PVN direkt?v? paredz?t? kori??šanas meh?nisma m?r?is savuk?rt ir palielin?t atskait?jumu precizit?ti, nodrošinot PVN neutralit?ti t?, lai ties?bas uz nodok?a atskait?šanu par agr?k veiktiem dar?jumiem saglab?tos tikai tad, ja tie ir tikuši veikti, lai sniegtu pakalpojumus, par kuriem tiek uzlikts š?ds nodoklis. Š? meh?nisma m?r?is t?d?j?di ir rad?t ciešu un tiešu saikni starp ties?b?m uz PVN k? priekšnodok?a atskait?šanu un attiec?go pre?u un pakalpojumu izmantošanu dar?jumiem, par kuriem nodoklis tiek v?l?k iekas?ts (spriedums, 2012. gada 18. oktobris, *TETS Haskovo*, C?234/11, EU:C:2012:644, 30. un 31. punkts).

29 Attiec?b? uz iesp?jam? pien?kuma rašanos kori??t veikto PVN k? priekšnodok?a atskait?jumu PVN direkt?vas 185. panta 1. punkt? ir paredz?ts princips, atbilstoši kuram š?da kori??šana jo ?paši ir j?veic, ja p?c PVN deklar?cijas iesniegšanas ir main?jušies apst?k?i, kas ?emti v?r?, nosakot min?t? atskait?juma apm?ru (spriedumi, 2012. gada 18. oktobris, *TETS Haskovo*, C?234/11, EU:C:2012:644, 32. punkts, un 2014. gada 13. marts, *FIRIN*, C?107/13, EU:C:2014:151, 51. punkts).

30 PVN direkt?vas 187. pant? paredz?tais atskait?jumu kori??šanas laikposms ?auj nov?rst neprecizit?tes atskait?jumu apr??in? un nepamatotas priekšroc?bas vai neizdev?gu situ?ciju nodok?a maks?t?jam, jo ?paši, ja p?c deklar?cijas iesniegšanas ir main?jušies apst?k?i, kas s?kotn?ji ir ?emti v?r?, nosakot atskait?jumu apm?ru. T?du izmai?u iesp?jam?ba ir ?paši liela kapit?lieguld?jumu pre?u gad?jum?, kas bieži tiek izmantotas vair?kus gadus ilg? laikposm?, kur? to izmantošanas m?r?is var main?ties (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2006. gada 30. marts, *Uudenkaupungin kaupunki*, C?184/04, EU:C:2006:214, 25. punkts, un r?kojumu, 2014. gada 5. j?nijs, *Gmina Mi?dzyzdroje*, C?500/13, EU:C:2014:1750, 20. punkts).

31 No t?, protams, izriet, ka m?r?is nodok?u uzlikšanai par t?du pre?u patur?šanu, par kur?m nodoklis ir atskait?ms saska?? ar PVN direkt?vas 18. panta c) punktu, ir l?dz?gs kori??šanas meh?nisma m?r?im, cikt?l, no vienas puses, ir j?nov?rš tas, ka nodok?a maks?t?jam tiek pieš?irta nepamatota saimnieciska priekšroc?ba attiec?b? pret galapat?r?t?ju, kas ieg?d?jas preci, samaks?jot PVN, un, no otras puses, ir j?nodrošina savstarp?ja atbilst?ba starp priekšnodok?a atskait?šanu un v?l?ku nodok?a iekas?šanu (šaj? zi?? p?c analo?ijas skat. spriedumu, 2006. gada 14. septembris, *Wollny*, C?72/05, EU:C:2006:573, 35. un 36. punkts, k? ar? tajos min?t?judikat?ra).

32 Tom?r š?ds m?r?u l?dz?gums neizraisa to, ka laikposms, kas ir paredz?ts atskait?juma kori??šanai, veicot da??jus maks?jumus vair?ku gadu garum? atbilstoši PVN direkt?vas 184.–187. pantam, var?tu palikt sp?k? p?c tam, kad ir beidzies laikposms, p?c kura nodok?u uzlikšana saska?? ar š?s direkt?vas 18. panta c) punktu vairs nav iesp?jama.

33 Vispirms no PVN direkt?vas 18. panta c) punkta izriet, ka tas, ka nodok?a maks?t?js, izbeidzot savu saimniecisko darb?bu, par kuru uzliek nodokli, patur preces, var tikt uzskat?ts par pre?u pieg?di par atl?dz?bu, ja PVN par š?m prec?m ir k?uvīs piln?gi vai da??ji atskait?ms l?dz ar to ieg?di.

34 Min?taj? PVN direkt?vas 18. panta c) punkt? nav paredz?ts neviens cits nosac?jums, tostarp saist?b? ar to, k?d? termi?? p?c ieg?des, sekojot darb?bas izbeigšanai, ir j?b?t patur?t?m

[attiec?gaj?m prec?m], lai nodoklis var?tu tikt uzlikts.

35 Turpin?jam?, run?jot par min?t?s ties?bu normas piem?rošanu, taj? nav ietverta atsauce uz PVN direkt?vas 184.–192. pant? paredz?taj?m ties?bu norm?m par atskait?juma kori??šanu atš?ir?b? no š?s direkt?vas 168.a panta 1. punkta otr?s da?as, kur? attiec?b? uz nodok?a piem?rošanu par nekustam? ?pašuma priv?tu izmantošanu atbilstoši min?t?s direkt?vas 26. pantam atsauce uz š?m ties?bu norm?m ir ietverta.

36 Visbeidzot atskait?jumu kori??šana, kura tiek veikta jo ?paši, ja PVN apm?ra noteikšanai v?r? ?emamo apst?k?u izmai?as ir notikušas p?c PVN deklar?cijas iesniegšanas, un kuras m?r?is ir nodrošin?t, ka veiktie atskait?jumi prec?zi atspogu?o pre?u izmantojumu saimniecisk?s darb?bas vajadz?b?m, k? secin?jumu 28. punkt? ir nor?d?jusi ?ener?ladvok?te, ir retrospekt?vs kori??šanas meh?nisms.

37 Turpretim PVN direkt?vas 18. panta c) punkt? paredz?t? nodok?a uzlikšana nav pamatota ar premisu, ka piln?ga vai da??ja PVN atskait?šana, kura ir veikta, ieg?d?joties preces, kas saimniecisk?s darb?bas, par kuru uzliek nodokli, izbeigšanas gad?jum? ir tikušas patur?tas, ir liel?ka vai maz?ka par to, uz k?du nodok?a maks?t?jam bijušas ties?bas, bet gan ar to, ka saimniecisk?s darb?bas izbeigšanas datum? ir noticis jauns dar?jums, par kuru uzliek nodokli.

38 Veicot PVN direkt?vas 18. panta c) punkt? paredz?to nodok?a uzlikšanu, tiek ?emtas v?r? uz??muma akt?vu v?rt?bas izmai?as vis? to izmantošanas saimnieciskajai darb?bai laik?, jo saska?? ar PVN direkt?vas 74. pantu t?diem dar?jumiem, kas ir min?t?PVN direkt?vas 18. panta c) punkt?, nodok?a b?ze ir attiec?go pre?u vai l?dz?gu pre?u pirkuma cena vai – ja pirkuma cenas nav – pašizmaksi, kuru nosaka šo dar?jumu veikšanas laik?. Saimniecisk?s darb?bas, par ko uzliek nodokli, izbeigšanas gad?jum? dar?juma nodok?a b?ze ir attiec?go pre?u v?rt?ba, kura ir noteikta š?s izbeigšanas br?d? un kur? t?tad ir ?emtas v?r? min?to pre?u v?rt?bas izmai?as laik? no to ieg?des l?dz šai darb?bas izbeigšanai (skat. jo ?paši spriedumu, 2013. gada 8. maijs, Marinov, C?142/12, EU:C:2013:292, 33. punkts).

39 Lai sasniegstu PVN direkt?vas 18. panta c) punkt? izvirz?to m?r?i – nov?rst to, ka preces, par ko ir atskait?ms nodoklis, p?c saimniecisk?s darb?bas, par kuru uzliek nodokli, izbeigšanas nek??tu par galapat?ri?a priekšmetu, kam netiek piem?rots nodoklis, un faktiski likvid?t jebk?du nevienl?dz?bu PVN jom? starp pat?r?t?jiem, kas ir savas preces ieg?d?jušies no cita nodok?a maks?t?ja, un tiem, kas t?s ir ieg?d?jušies saist?b? ar savu saimniecisko darb?bu, saska?? ar PVN direkt?vas 18. panta c) punktu veicam? nodok?a uzlikšana, k? secin?jumu 34. punkt? ir nor?d?jusi ?ener?ladvok?te, ir j?veic, ja precei, par ko ir atskait?ms PVN, saimniecisk?s darb?bas, par kuru uzliek nodokli, izbeigšanas datum? v?l ir atlikus? v?rt?ba neatkar?gi no t?, cik ilgs laiks ir pag?jis starp min?t?s preces ieg?des datumu un š?s darb?bas izbeigšanas datumu.

40 ?emot v?r? iepriekš min?tos apsv?rumus, uz uzdoto jaut?jumu ir j?atbild, ka PVN direkt?vas 18. panta c) punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas, ka nodok?a maks?t?js, izbeidzot saimniecisko darb?bu, par kuru uzliek nodokli, patur preces, ja PVN par š?m prec?m ir k?uvīs atskait?ms l?dz ar to ieg?di, var tikt uzskat?ts par t?du pre?u pieg?di par atl?dz?bu, kurai tiek uzlikts nodoklis, ja ir beidzies PVN direkt?vas 187. pant? paredz?tais kori??šanas laikposms.

Par ties?šan?s izdevumiem

41 Attiec?b? uz pus?m š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to pušu izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (desmit? pal?ta) nospriež:

Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?vas 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu, kas groz?ta ar Padomes 2009. gada 22. decembra Direkt?vu 2009/162/ES, 18. panta c) punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas, ka nodok?a maks?t?js, izbeidzot saimniecisko darb?bu, par kuru uzliek nodokli, patur preces, ja pievienot?s v?rt?bas nodoklis par š?m prec?m ir k?uvvis atskait?ms l?dz ar to ieg?di, var tikt uzskat?ts par t?du pre?u pieg?di par atl?dz?bu, kurai tiek uzlikts nodoklis, ja ir beidzies Direkt?vas 2006/112, kas groz?ta ar Direkt?vu 2009/162, 187. pant? paredz?tais kori??šanas laikposms.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – po?u.